

УДК 351.814.2 (043.2)

Кожохіна О.В.

Національний авіаційний університет, Київ

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНОГО СТАНУ АВІАДИСПЕТЧЕРІВ

Проблема безпеки авіаційних польотів є однією з найбільш актуальних у світі.

Важливим фактором у роботі диспетчерів є стан здоров'я. На протязі всієї професійної діяльності їх здорове знаходиться під пильною увагою фахівців в області авіаційної медицини. Диспетчери регулярно проходять медичну комісію, а також медогляд перед початком чергування.

В результаті опитування авіадиспетчери дали негативну оцінку дизайну робочих місць, організації роботи, систем комунікацій, якості виконання керівництвом своєї керівної ролі, рівнем соціальної підтримки і задоволення роботою. Типовим джерелом стресу, як правило, були гострі епізодичні інциденти (такі як ледь не трапилися зіткнення повітряних суден у повітрі), а також напружені відносини між авіадиспетчерами, що викликаються стилем управління.

Актуальною є потреба оцінки сили негативного впливу стресу, перенавантажень та емоційного навантаження на організм диспетчера, та на його здатність ефективно працювати.

Пропонуємо використовувати такий ряд дослідів для визначення стану організму авіадиспетчера:

1. Психометричний тест з використанням антипульту, моделюючого місце роботи авіадиспетчера;
2. Вимірювання артеріального тиску;
3. Рівень гемоглобіну;
4. Рівень глюкози;
5. Рівень білірубину.

Сучасні інвазивні методи визначення параметрів крові хоча й досить точні, але вони також пов'язані з травмування диспетчера, можливістю інфікування та також з досить довгою процедурою отримання результатів.

Неінвазивні методи є на сьогодні найбільш оперативні, результати вимірювань ми здатні отримати миттєво, але точність їх поступається лабораторним дослідженням.

В якості приладу, який може застосовуватися для вищеперахованих цілей може бути використаний гемобіліглюкометр (ГБГ-1). Прилад дозволяє вимірювати і інші параметри крові, якщо спектри їх поглинання попадають у область чутливості фотоприймача.

В якості антипульту може бути використана клавіатура комп'ютера. Під антипультом мається на увазі прилад в якому збережені усі функціональні якості, але змінено розташування певних блоків або елементів.